

JURNAL

ПЕNТРȢ РЕSПÎNDІРЕА ШТІІNЏЕЛОРȢ NАТȢРАЛЕ ШІ ЕSАКТЕ, ÎN ТОАТЕ КЛАSЕЛЕ

Редіџеатȣ

de

PROFESOR DOCTOR IULIUS BARASH.

№ 5. (Апȣлȣ алȣ паtрȣлеа) Бȣкȣрештї 8 Fеврȣаріе, 1859.

Копріndереа: Мареа.— Caoutschouc.— Мȣziчe вizаре.

Мареа.

II.

Аfаръ din mішкареа џенералъ а апелорȣ очеапȣлȣї каре mергȣ de ла ръсъріtȣ ла апȣсȣ; аfаръ din mішкареа sа регȣлатъ пȣmitъ fлȣксȣлȣ ші рефлȣксȣлȣ ші аfаръ din mішкъріле перегȣлаtе а sȣпрафеџеї търеї продȣse прін віntȣрї, sіntȣ înкъ алtе mішкърї партiколаре tоtȣ продȣse прін кавzа џенералъ; însine sіntȣ іарȣ алtе mішкърї партiколаре але апелорȣ търілорȣ, продȣse прін кавzа партiкȣларъ ші локалъ. Аша s. е. estе mішкареа каре адȣче пеînчеtаtȣ апеле очеапȣлȣї ла mареа Меdіtеранъ, прін strîmtоареа de Џiбралtарȣ. Кавzа ачеstȣї fеnomenȣ estе къ mареа Меdіtеранъ перde пе fіе-каре zі maї mȣлtъ апъ прін еваnораціȣnе, de кîtȣ кîштігъ прін рîȣрї каре se варsъ întр'însа; аша dаръ, апеле mеdіtеранеї se îmпȣџinеаzъ ші нівелȣлȣ съȣ, în рапорtȣ кȣ Очеапȣлȣ Аtлаntiкȣ, sкаde; de ачеea, dȣпе леџеа еквiлiбрȣлȣї, апеле очеапȣлȣї tребȣе съ se *арȣнче în mареа Меdіtеранъ.*

О кавzъ коntраріе продȣче къ esistъ о sкȣрџере de апъ каре *mерџе* de ла mареа Nеагръ în Архiпелагȣл гречеsкȣ (mареа гречеаsкъ) fііndȣ къ mареа Nеагръ пріimеште пе fіе-каре zі maї mȣлtъ апъ din рîȣрї mарї (Dȣпъреа, Dniester, Bug ші *Don*) че se варsъ аколо, de кîtȣ esтe кътъџimеа апеї каре о перde mареа Nеагръ пе tоаtе zілеле прін еваnораціȣnе; ачеаsta fаче къ mареа Nеагръ крештe mерeȣ

ші апеле sале tребȣе sъ se версȣ în mapea гречеаскъ прin каналȣлŭ (Bosfor) de Konstantinополŭ ші mapea de Marmara.

Dapŭ кърътȣра neînvetatъ de imensъ кътъцime de апъ каре віне neînvetatŭ de ла Очеапȣл Atлantik ла mapea Mediteranъ ші ръmîne аколо, nemaї întopкîndȣ-se nічї odatъ, ачеаsta, zічemŭ, а фъкȣtŭ къ mapea Mediteranъ este mȣлtŭ maї sъратъ de kîtŭ апеле Очеапȣлȣї; къчї апа каре ера însoцitъ кȣ ачеаstъ sape, se евапореазъ neînvetatŭ, dapŭ sapea ка о materie пе евапорабіле, ръmîne аколо ші faче апа maї sъратъ.

О' алtъ mішкаре а mъpeї пȣmitъ *Гȣлfstromŭ*, а fostŭ stȣdiatъ în zілеле noastpe. Adекъ din голфȣлŭ (sînȣлŭ) mъpeї de ла Meksiко în sȣdȣлŭ Amepічeї, апеле очеапȣлȣї Atлantікŭ se пȣпŭ în mішкаре în dipeкцiȣnea кътpe nopdŭ-estŭ ші adȣкŭ ȣпŭ pîȣ de апъ калdъ ші foapte ларгŭ (de maї mȣлte граde џеографiче) de ла sȣdȣ-estȣлŭ Amepічeї, кътpe nopdŭ-vestȣлŭ Европеї adекъ кътpe църтȣріле окчidentaле але Францeї, mapeї Бpitanieї ші maї кȣ seamъ а Ipландeї ші а Skoцieї. Ачеstŭ Гȣлfstromŭ este кавza къ клima Anглieї este mȣлtŭ maї dȣлче de kîtŭ apŭ tребȣї sъ fie dȣпе позiцiȣnea sa џеографікъ, fiindŭ къ este înкълzitъ прin ачесте апе калде, каре sкалdъ църтȣріле лopŭ. De ачееа, în nічї о царъ кȣ о asemenea лъцime џеографікъ ка Ipланда, іарпа пȣ este аша de блîndъ. Ачеаsta este ші кавza къ Ipланда s'а пȣmitŭ totŭ-d'aȣna „insȣла totŭ-d'aȣna verde."—

Гȣлfstromȣлŭ ера ші пînъ ла ȣпŭ градŭ, кавza deskoперeї Amepічeї; къчї, ачеstŭ pîȣ ȣmблîndŭ în mizлокȣлŭ mъpeї Atлantiче, каръ лesne фрȣкте ші алте obieкте *каре каdŭ în mape* ла sȣdȣлŭ Amepічeї ші ле adȣче кътpe nopdȣлŭ Европеї, апої Колȣmбȣ întîлпindŭ пе дрȣmŭ asemenea obieкте, а конкisŭ къ tребȣе sъ se гъsеаскъ maї ла вале кътpe окчidentȣлŭ лumeї antiче, *ȣпŭ алtŭ kontinentŭ* de каре провінŭ ачесте obieкте.

Кавza fizікъ а Гȣлfstromȣлȣї este чеа ȣрmъtoape: апеле mъpeї tropікале каре sкалdŭ sȣdȣлŭ Amepічeї, înкълzindȣ-se преа tape прin кълдȣра арzъtoape а soapeлȣї d'аколо, каȣtъ а se пȣпе în еквiлiбрȣ кȣ апеле очеапȣлȣї maї рече каре se aflъ în лъцimї џеографiче maї nopdiче. Аша dap, ар tребȣї ка Гȣлfstromŭ sъ meapгъ dpeptŭ de ла sȣdŭ кътpe nopdŭ; dapŭ fiindŭ къ în timпŭ кîndŭ atomele (пъртiчелеле) ачеstȣї pîȣ mepгŭ de ла sȣdŭ ла nopdŭ, пъmîntȣлŭ (прin potaцiȣnea sa de toate zілеле împreцiȣрȣлŭ акseї sале) mepџe de ла апȣсŭ ла ръсъpitŭ, de ачееа апеле *очеапȣлȣї* каре іаȣ ші еле parte ла ачеаstъ mішкаре, mepгŭ ші еле de ла апȣсŭ ла ръсъpitŭ, прin ȣрmаре апеле Гȣлfstromȣлȣї sîntŭ sіліte а mepџe totŭ d'o datъ de ла sȣdŭ ла nopdŭ ші de ла апȣсŭ ла ръсъpitŭ; de ачееа ȣрmеазъ еле о dipeкцiȣne finaлъ компȣсъ de amîndoъ ачесте dipeкцiȣnї, adекъ mepг de ла sȣd-vestŭ кътpe nopdŭ-estŭ. (De ла Meksiко ла nopdȣ-vestȣлŭ Европеї.)

Pretȣtindenea mapea este sъратъ, însъ este dintр'ȣпŭ modŭ foapte пе еквалŭ ші depinde de temperatȣра клimeї; аша s'а обsерватŭ къ în реџiȣніле meridionaле mapea este maї sъратъ de kîtŭ în реџiȣніле nopdiче; astŭ-felŭ tребȣе sъ ші fie, кîndŭ пе adȣчemŭ aminte къ евапорацiȣnea апеї este mȣлtŭ maї mape întр'ȣпŭ локŭ калdŭ de kîtŭ întр'ȣпŭ локŭ рече, прin ȣрmаре mъріле meridionaле евапореазъ maї mȣлtŭ de kîtŭ mъріле nopdiче; апої кȣ kîtŭ mapea евапореазъ maї mȣлtŭ, restȣлŭ апеї каре а ръmasŭ, este maї sъратъ.

Dȣпе ȣнеле analize kimiче, în mapea nopdікъ абiеа intpe 64 de fȣпцї апъ, este копрinsъ ȣпŭ fȣпdŭ de sape de mape, пе кîndŭ în mapea каре sкалdъ църтȣріле Sпанieї, este копрinsŭ ȣпŭ fȣпdŭ de sape în 16 fȣпцї апъ. Dapŭ în очеапȣлŭ tropікŭ, este копрinsŭ ȣпŭ fȣпtŭ de sape în optŭ fȣпцї de апъ. Ва sъ zікъ, очеапȣлŭ tropікалŭ este de optŭ opї maї sъратŭ de kîtŭ очеапȣлŭ поларŭ.

Asemenea s'а обsерватŭ къ stpatiле adinчї але апеї mъpeї, sîntŭ maї sъpate de kîtŭ челе sȣперфiчiaле (d'asȣпра.)

S'а обsерватŭ asamenea къ în вiчinъtatea волканілорŭ, mapea este пȣцinŭ sъратъ; ачеаsta пробеазъ къ о parte а sapiї din апа mъpeї, este întpeбȣinцатъ а пpodȣче fenomenеле волканiче ші къ о ерȣпцiȣne волканікъ konsȣmъ пърцї konsiderабіле de sapea de mape.

Esплiкацiȣnea кавzeї de че pretȣtindenea mapea este sъратъ, а окȣпатŭ mȣлtŭ natȣралistiї. Ȣпiї аȣ pretinsŭ ка пе fȣпdȣлŭ mърілорŭ esistъ niште mine (окне) imense de nietpe de sape;

însъ акȣmŭ se prezintъ o altъ кȣestiȣne: de че tokmaĭ пе fȣndȣлŭ търіlорŭ se aflъ astŭ-felŭ de minъ? Ȣnŭ челебрȣлŭ fizikŭ (Kronsted) a zis de mȣltŭ, къ sapea de mape se fopmeazъ în toate zілеле d'ачidŭ mȣpiatikŭ каpe se гъсеште în aepŭ în stapea ліберъ комбinîndȣ'л кȣ Natpon, каpe se aflъ tonitŭ în апеле тъpeĭ, ка maĭ în toate апеле але pîȣpілорŭ ші пъцȣpілорŭ.

Апа тъpeĭ este пȣ пȣmaĭ съpatъ, чі ші amаръ ші грецоасъ de бъȣtŭ. Ачеастъ amъpъчiȣне віне de Magnesiea ші sapea amаръ каpe е копрinsъ în ачеастъ апъ; dapŭ ші гȣstȣлŭ грецоsŭ, se bede къ провіне пе d'o napte de peшinȣpĭ ші ȣndŭ de neatpъ (petrolium) каpe, dȣпе ideea ȣnopa, se aflъ tonitŭ пе mape ші каpe провіне din волканiĭ sȣбmapinĭ; апоĭ пе d'altъ napte, negreшitŭ къ провіне ші de mȣлцimĭ de kadaвepĭ каpe se aflъ în stape de împȣtpeziчiȣне în копрinsȣлŭ търіlорŭ.

Апа тъpeĭ, dȣпе пȣmitele коaлiцiĭ але eĭ, е împedepatŭ къ пȣ e бȣпъ de бъȣtŭ, de ачеea opĭ-че корабіе adȣче бȣtoĭ de апъ dȣлче пentpȣ локȣitopiĭ eĭ, însъ sîntŭ metoade dȣпе каpe съ пȣtemŭ face ачеастъ апъ капабілъ d'a fi бъȣtъ ші de oamenĭ ші ачеаsta este d'o mape nечesitate kîndŭ odatъ, prin вр'o întîmплаpe непревъzȣtъ, ліпseште апа dȣлче de бъȣtŭ пе o корабіе. Metoda чеа maĭ бȣпъ este ачеа къ se пȣпе апа тъpeĭ întp'ȣпŭ basŭ лinішtitŭ kîtŭ-ва timпŭ, astfelŭ o mȣлцime de лȣкpȣpĭ (materiĭ opganiче ші neopganiче) че se aflъ tonite în апа ачеаsta, kadŭ жоsŭ пе fȣndȣлŭ basȣлȣĭ, atȣnчĭ съ върсъ înчetŭ naptea d'asȣпpa ші кȣpatъ a ачестеĭ апе întp'ȣпŭ altŭ basŭ ші съ destiлеazъ; npin destiлацiȣне, апа тъpeĭ nepde съpъtȣpa ші amъpъчiȣnea eĭ ші devine destȣлъ de бȣпъ пentpȣ fepbepea бȣkateлорŭ ш. ч. л. Ачеастъ операцiȣне чepe însъ mȣлtŭ timпŭ, de ачеea a pекomandatŭ ȣпŭ kimistŭ Angлеzŭ o altъ metodъ maĭ sкȣptъ; asta este d'a пȣпе în doъ-zeчĭ de bedepe de апъ de mape, natpȣ ȣпчiĭ (ка 50 dpamȣpĭ) de пȣлбере de oase de animaле ші natpȣ ȣпчiĭ лешіе kaȣstikъ (kali causticun) ші пе ȣpmъ съ se destiлеze ачеастъ апъ împpeȣпъ кȣ ачесте doъ materiĭ întp'ȣпŭ kazanŭ. Апа каpe ease de ачеастъ destiлацiȣне, este destȣлъ de бȣпъ de бъȣtŭ. O metodъ maĭ бȣпъ înкъ este ачеа a челебрȣлȣĭ medikŭ Poissonier каpe a повъцȣitŭ d'a пȣпе întp'ȣпŭ kazanŭ de tpeĭ bedpe, ка 100 dpamȣpĭ sodъ ші a distiлa аша апа тъpeĭ împpeȣпъ кȣ sodъ. Bestitȣлŭ навіgatopŭ Bougainville a întpeбȣinцatŭ ачеастъ metodъ în кълъtopiea sa împpeцiȣpȣлŭ пъmîntȣлȣĭ ші a asigȣpatŭ къ nічĭ odatъ n'a авȣtŭ tpeбȣinцъ d'altъ апъ пentpȣ oamenіĭ че s'aŭ aflatŭ пе корабіеa sa.

Adînчimea тъpeĭ.

Кȣestiȣnea despre adînчimea тъpeĭ, este înкъ departe d'a fi pesoлȣtъ кȣ oapeшĭ-каpe чeptitȣdine, ші întp'adeвъpŭ este o лȣкpape maĭ mȣлtŭ de kîtŭ цigantikъ, пȣtemŭ съ zічemŭ, ковіpшitoape fopцелорŭ ȣmane d'a detepmina npetȣtindenea кȣ esaktitate, ачеастъ npofȣnditate. De ачеea, mȣлtŭ timпŭ aŭ вapiatŭ oпiniȣnіле natȣpaлistілорŭ despre ачеstŭ пȣnktŭ întp'ȣпŭ modŭ foapte simцitopŭ: ȣnіĭ aŭ npetinsŭ къ mapea ape o adînчime de maĭ mȣлte miле цeografiче, пе kîndŭ алцiĭ aŭ zisŭ къ adînчimea тъpeĭ mepцe пȣmaĭ ла kîte-ва sȣte de stînжinĭ. Atîta însъ шtiim къ în maĭ mȣлte лȣкpȣpĭ але очеапȣлȣĭ пачifikŭ ші a тъpeĭ din Indiea, пȣ s'a гъsitŭ ȣпŭ fȣndŭ nічĭ кеapŭ ла adînчime de 600 пічіoape! Dapŭ în mape de ла Coromandel, пȣ s'a гъsitŭ fȣndȣ nічĭ ла adînчimea imensъ de 700 пічioape!

Ачеастъ adînчime a тъpeĭ, tpeбȣe însъ съ fie mȣлtŭ maĭ konsidepaбілъ în ȣnеле лȣкpȣpĭ; къчĭ e шtiȣtŭ акȣmŭ къ fȣndȣлŭ тъpeĭ seamънъ în ачеea кȣ sȣnpafaцa ȣskatъ, къ акоlo ка ші aічĭ se aflъ mȣnцĭ înalцĭ ші вълĭ adînчĭ. Fȣndȣлŭ тъpeĭ, zіче ȣпŭ natȣpaлistŭ modepпŭ, înfъцiшeazъ nenȣmepoase вapiaцiȣnĭ; kîndŭ este акопеpitŭ кȣ плanтe цigantiче sȣб-mapine în kîtŭ prezintъ пъdȣpĭ imense sȣб-mapime; kîndŭ este акопеpitŭ кȣ epбȣpĭ sȣб-mapinĭ asemънîndŭ кȣ izлasȣpіле bepzĭ, каpe ле bedemŭ пе ȣskatŭ; întp'ȣпŭ altŭ локŭ fȣndȣлŭ тъpeĭ este акопеpitŭ кȣ niште animaле zoofite (Anemone saŭ fлорĭ de mape) каpe pemînŭ în toatъ віеaцa лорŭ цintȣite ла локȣлŭ ȣnde aŭ пъsкȣtŭ ші кpeskȣtŭ, dapŭ sîntŭ opnate кȣ niште колорĭ atîta de вapiaбіле ші de fpȣmoase, în kîtŭ în ачесте лȣкpȣpĭ fȣndȣлŭ тъpeĭ seamънъ к'o admipaбілъ гръdinъ акопеpitъ к'ȣпŭ napketŭ de fлорĭ de feлȣpimĭ de колорĭ apmonioase ші înkîntъtoape. Altъ datъ,

fȣndȣлȣ mъpeĭ este o вaлe d'o adînчime imensъ dapȣ гoaлъ, întȣnekoasъ шi tpistъ; пe fȣndȣлȣ кърiia zaчe nenȣmepoase kadavepe d'animaлe, пoate шi de oaseminte de oamenĭ шi de pemъшiцȣpĭ de коръбiĭ, kape s'aȣ înekatȣ aкoлo, пpeгътindȣ пentpȣ navigatopiĭ лopȣ o mopmîntape ctepnъ, tepiбiлъ шi nevizibiлъ пentpȣ okiĭ ȣneĭ fiinцe skȣmпe, kape a pemasȣ dȣпe ȣpma лopȣ, пe пъmîntȣ; dapȣ iapȣ întp'ȣnȣ aлtȣ лoкȣ, fȣndȣлȣ mъpeĭ se pidikъ лa o înълцime imensъ, fopmîndȣ mȣnцĭ estpaopdinapĭ шi kîte odatъ din sînȣлȣ aчestopȣ mȣnцĭ easъ ȣnȣ fokȣ neînчetatȣ, o лaвъ totȣ-d'aȣna fepбinte; aчestea sîntȣ вoлkanĭ sȣб-mapinĭ.

Eatъ kъ fȣndȣлȣ mъpeĭ nȣ este вp'ȣnȣ лoкȣ шeцȣ, monotonȣ, чi пpezintъ nenȣmepoase sчene вapiaбiлe, ȣna maĭ fpȣmoasъ шi maĭ intepesantъ de kîtȣ aлta; dapȣ toate плine de вieaцъ шi de mишkape de miлioane шi биλioane de fiinцe вiĭ, чe se mишkъ шi tpъeskȣ aкoлo; къчĭ pernȣлȣ animaлȣ este mȣлtȣ maĭ бoгatȣ în fȣndȣлȣ mъpeĭ, de kîtȣ пe ȣskatȣ. Aкoлo, toate animaлeлe de feлȣpimĭ de dimensiȣnĭ шi de fopme, sîntȣ пpezentate. Nȣ гъsimȣ пe ȣskatȣ ȣnȣ animaлȣ de dimensiȣnea imensъ a бaлeneĭ, dapȣ niчĭ nȣ гъsimȣ пe ȣskatȣ animaлeлe mikposkoпiчe aшa de miчĭ ka în mape; aшa dapȣ, kîndȣ вopбimȣ de пpofȣnditatea mъpeĭ, пȣtemȣ sъ вopбimȣ nȣmaĭ întp'ȣnȣ simцȣ peлatiвȣ; къчĭ întp'adeвъpȣ fȣndȣлȣ mъpeĭ nȣ se aseamъnъ пpetȣtindinea ka шi fopma aчestȣĭ fȣndȣ nȣ se aseamъnъ пpetȣtindinea.

În paпoptȣлȣ mȣnцiлopȣ sȣб-mapinĭ, гъsimȣ o împpeцiȣpape пaptikȣлapъ; adeкъ, пe kîndȣ mȣnцiĭ d'asȣпpa пъmîntȣлȣĭ din anȣ în anȣ se mikшȣpezȣ, пpekȣmȣ aȣ пpoбatȣ o mȣлцime de espepiinцe fъkȣte лa mъsȣpapea înълцimeĭ mȣnцiлopȣ, mȣnцiĭ sȣбmapinĭ, din kontpa, nȣ se mikшȣpezȣ; къчĭ infлȣinцa stpikъtoape a atmosfepeĭ (aepȣлȣĭ) kape лȣkpeazъ totȣ-d'aȣna asȣпpa mȣnцiлopȣ; плoĭ tapĭ kape sпaлъ вîpfȣpiлe лopȣ deskoпepindȣ-лe de вepdeaцa лopȣ шi kъpîndȣ kъtцimĭ konsidepaбiлe de лa вîpfȣpĭ kътpe пoaлeлe mȣnцiлopȣ шi aшa mikшopîndȣ'ĭ din anȣ în anȣ шi din zi în zi maĭ mȣлtȣ; aчeste infлȣinцe, ziчemȣ, nȣ esistъ пe fȣndȣлȣ mъpeĭ, пpin ȣpmape mȣnцiĭ sȣб-mapinĭ pъmînȣ maĭ totȣ-d'aȣna staбiлĭ шi papȣ kъ skimбъ fopmeлe шi mъpimea лopȣ, afapъ nȣmaĭ de вoлkaniĭ sȣб-mapinĭ kape negpeшitȣ, пpin epȣпцiȣniлe лopȣ, skimбъ fopma вîpfȣpiлopȣ (kapaktepiлe) лopȣ.

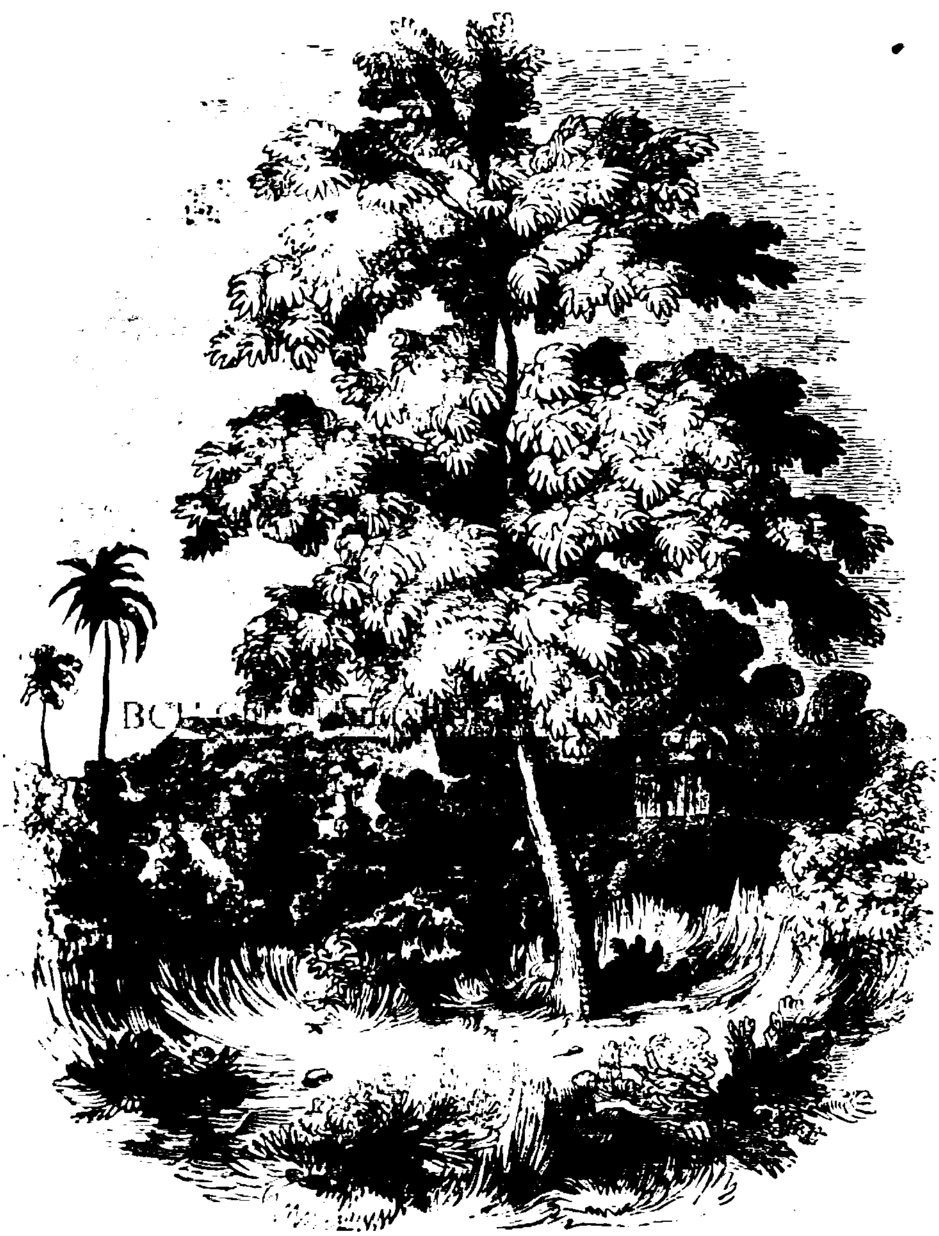
În paпoptȣлȣ пpofȣnditъцeĭ въiлopȣ sȣб-mapine, se шtie nȣmaĭ atîta, kъ în ȣneлe лoкȣpĭ tpeбȣe sъ fie niшte пpeчiпiцȣpĭ tepiбiлe, къчĭ konkлȣziȣniлe mapiniepiлopȣ iĭ a пepmisȣ a пpesȣпȣ kъ ȣneлe d'aчeste въĭ în mizлoкȣлȣ oчeanȣлȣĭ чeлȣ mape aжȣngȣ лa o пpofȣnditate de пatpȣ miĭ de stînжenĭ, вa sъ zikъ лa o пpofȣnditate atîta de mape de kîtȣ este înълцimea mȣnteлȣĭ чeлȣĭ maĭ mape d'asȣпpa пъmîntȣлȣĭ (a mȣnteлȣĭ Davalagiri în Asica).

Ȣniĭ navigatopĭ aȣ fъkȣtȣ oбsepвaцiȣnea, kъ цъpmȣpiлe anȣsane aлe oчeanȣлȣĭ, sîntȣ maĭ adînчĭ de kîtȣ цъpmȣpiлe pъsъpitene. Aшa s. e. цъpmȣpiлe pъsъpitene aлe Amepiчeĭ de лa Ekȣatopȣ пînъ лa roлfȣлȣ din Meksikȣ, sîntȣ mȣлtȣ maĭ пȣцinȣ adînчi de kîtȣ чeлe de пeste dpȣmȣ (anȣsane) kape skaлdъ Kaлifopnia, Xiлi, Пepȣ ш. ч. л. Asemenea sîntȣ în Asica цъpmȣpiлe opientaлe aлe пeninsȣлeĭ Indieĭ, adeкъ цъpmȣpiлe de Maлaka, de Sumatra шi de Kopomandeлȣ, maĭ пȣцin adînчi de kîtȣ цъpmȣpiлe anȣsane aлe Indieĭ, ȣnde mapea este d'o пpofȣnditate enopmъ.

O aлtъ oбsepвaцiȣne s'a fъkȣtȣ, kъ, пpetȣtindene ȣnde лa цъpmȣpiлe mъpeĭ se aflъ niшte mȣnцĭ kȣ o пoвîpnipe peпede kътpe mape, akoлo mapea este d'o mape пpofȣnditate; din kontpa ȣnde цъpmȣpiлe sîntȣ шeцe, mapea nȣ e пpea adînkъ. Aшa s. e. keapȣ în mapea Mediteparъ s'a oбsepвatȣ лîngъ mȣnteлe Porto Fino, лîngъ opaшȣлȣ Genua, kъ mapea ape akoлo o пpofȣnditate de 900 пiчioape. Dapȣ totȣ în aчeastъ mape лîngъ mȣnteлe Delle-Melle, aпa ape o пpofȣnditate de 2000 пiчioape! Aчeasta s'oбsepвъ шi лa pîȣpĭ kъ totȣ-d'aȣna ȣnde maлȣpiлe sîntȣ pidikate шi пoвîpnipiлe pъпezĭ, akoлo pîȣлȣ este d'o mape adînчime; keapȣ лa Dȣnъpea noastpъ вedemȣ kъ лa maлȣлȣ dpeптȣ ȣnde se aflъ ȣnȣ шipȣ de moвiлe pidikate, akoлo Dȣnъpea este mȣлtȣ maĭ adînkъ de kîtȣ лa maлȣлȣ stîngȣ kape este шeцȣ. Aiчĭ пȣtemȣ sъ ziчemȣ ka în пoлitikъ „estpemiлe se întîлneskȣ"; o înълцime mape a kontinentȣлȣĭ, se întîлneшte totȣ-d'aȣna kȣ o пpofȣnditate mape a aпeĭ.

Caoutschouc.

Кaȣtшiȣкȣ, saȣ̆ гȣmieлaстiкȣ̆. Aчest нȣme вар-варȣ̆ жоакъ акȣmȣ̆ ȣнȣ̆ ролȣ̆ foapte mаре în лȣmea indȣstpiaлъ. Чine n'аре акȣmъ галоші de гȣmieлaстiкȣ̆? Чine n'аре акȣmȣ̆ în каsa лȣї о mȣлцime de овiекte фъкȣte d'ачеastъ matepie? Акȣmȣ̆ fакȣ̆ кеарȣ̆ въї de гȣmieлaстiкȣ̆ каре

Арворȣлȣ de гȣmieлaстiкȣ saȣ̆ Каȣчiȣкȣ̆ (Hevea Guianensis.)

sînt tot d'o datъ sъпet шi вае шi se поаte, adeкъ: воiaцiорȣл fiind în dpȣm, а пȣне în sъпet вestimin-теле sале dар кind ажȣнџе ла ȣн oteл шi вpînd sъ аiвъ о вае, skoate вestimentеле, пȣне апъ în sъпetȣ̆ каре întp'ȣнȣ̆ minȣtȣ̆ s'а tpansfopmatȣ̆ întp'ȣнȣ̆ вasȣ̆ de вае; dȣпе ачеasta, вapsъ апа ȣsȣкъ гȣmieлaстiкъ шi iaрȣ̆ sекȣ̆ а deвenitȣ̆ sъ-пetȣ̆. Акȣmȣ̆ fакȣ̆ шi figȣpe miчї de гȣmieлaс-tiкȣ̆ каре npiimeskȣ̆ feлȣpimї de цeste шi de гpimase dȣпе feлȣpimea апъsаре а deџetȣлȣї asȣпpa лорȣ̆. Eatъ dежа комediaнцї miчї de гȣmieлaстiкȣ̆! Negpeшitȣ̆ къ în aнȣлȣ̆ 2800 шi atita вomȣ̆ авеа комediaнцї шi aktopї mapї пе sчепе de гȣmieлaстiкȣ̆, поаte шi opatopї de гȣ-mieлaстiкȣ̆ шi întp'adeвъpȣ̆, de че sъ se oste-неаskъ ȣнȣ̆ omȣ̆ sъ skoatъ о ворвъ din гȣpъ

кîndȣ поате съ фаче ачеаста прin тр'о firȣръ de гȣmieлаstikȣ. Поате atȣnчĭ ворȣ fi шi minisтрiĭ de гȣmieлаstikȣ, каре ворȣ фаче felȣрimĭ de грimase, (шi dȣпе dînшiĭ, тоаte църіле вор фаче felȣрimĭ de грimase), dȣпе diferite апъсърĭ але deцetȣлȣĭ sȣвeранȣлȣĭ пе корпȣлȣ екселенцiiлор лорȣ, кîрmȣitoriлор stаtȣрiлор. Аша dар авem în перспектiвe о лȣme întreагъ de гȣmieлаstikȣ; este dарȣ d'ȣпȣ interesȣ ка съ кȣноаштemȣ maĭ віне ачеастъ materie interesантъ хотърîтъ, а fi domniтоаре лȣmeĭ.

Ачеастъ materie este о решiнъ каре провiне d'ȣнȣ арвoрȣ нȣmitȣ Каȣтчȣкȣ ла Indienĭ локȣiтоriĭ натрieĭ лȣĭ (Guiana în Америка); dар în лimва шtiinцifiкъ ачестȣ арворȣ se нȣmeште *Hevea Guianensis* (везĭ firȣра). * Materieа Каȣтчȣкȣ скȣрџe d'ачестȣ арворȣ шi кîndȣ se ȣсȣкъ, аре о мȣлцimе de пропieтъцĭ foарте кȣрioasе, ȣна d'intre ачесте пропрieтъцĭ este къ este indisoлȣвiлъ (нетоnitъ) нiчĭ în апъ шi нiчĭ în sпiртȣ (ракiȣ), ка тоаte челе-лаlте felȣрĭ de решiнъ; este estensiвiле ка пелеа шi foарте еlastikъ. Кîndȣ ачеастъ materie съ скȣрџe din арворȣ, formеазъ ȣнȣ fлȣidȣ алвȣ шi лiпiчiosȣ ка лаптеле, dарȣ пе ȣрmъ se întъреште în аерȣ, съ фаче тоtȣ d'о datъ шi оакешȣ. Локȣiтоriĭ d'аколо факȣ niште лȣmînърĭ de гȣmieлаstikȣ каре арdȣ фъръ мȣкȣ.

Попȣлȣ Indianȣ нȣmitȣ *Omaguas* факȣ шi ȣнȣ алtȣ ȣsаџiȣ de Каȣтчȣкȣ, adекъ факȣ niште вȣtiлче de Каȣтчȣкȣ în forma de парȣ, în гȣра ачестеĭ вȣтелче пȣнȣ ȣнȣ чiлindрȣ, апоĭ кîndȣ апасъ пе вȣtiлкъ, еасъ fлȣidȣ; dарȣ кîndȣ нȣ, fлȣidȣ ръmîне, пъпtрȣ тъкарȣ къ вȣtiлка нȣ е astȣпатъ; еатъ резолȣтȣ проблета d'а пъstра fлȣide în вȣtiлче каре н'аȣ dопȣрĭ.

Ачестȣ гȣmi поате съ еасъ din арворȣ în тоtȣ timпȣ, кîndȣ фаче чiне-ва insчiziȣne întр'înсȣлȣ; însъ sезонȣлȣ плоiлорȣ este челȣ maĭ faворавiлȣ пentрȣ ачеаста, atȣnчĭ Indieniĭ se окȣпȣ кȣ adȣнареа ачестȣĭ sȣкȣ. Sпре ачестȣ skопȣ, spалъ трȣнкiȣлȣ арворȣлȣĭ пînъ ла о înълцimе de 7—8 пiчioаре, шi жосȣ în локȣлȣ ȣnde а înчепȣтȣ съ spеле, легȣ трȣнкiȣлȣ кȣ о frînгie гроасъ, пeste ачеастъ frînгie пȣне о вȣкатъ de пъmîntȣ галвенȣ moiатȣ кȣ апъ, шi факȣ între арворȣ шi ачестȣ апаратȣ, ȣнȣ felȣ de каналȣ saȣ згiавȣ прin каре гȣmi skȣрџе din sȣsȣ în жосȣ, пе ȣрmъ факȣ maĭ мȣлте insчiziȣnĭ (тъiетȣрĭ) în кожа арворȣлȣĭ; atȣnчĭ гȣmi înчепе съ skȣрџе întр'ȣнȣ васȣ фъкȣтȣ de frȣnze de палmiere каре'лȣ пȣне în локȣлȣ ȣnde съ skȣрџе гȣmi Кîndȣ ворȣ съ факъ о stiклъ de гȣmieлаstikȣ, saȣ ȣнȣ алtȣ васȣ, atȣnчĭ факȣ о formъ de лemne каре аре пе din afаръ firȣра вȣtiлчеĭ saȣ а васȣлȣĭ, пе ȣрmъ факȣ ка гȣmi se skȣрџе pretȣtindenea пeste ачеастъ formъ de лemнȣ, шi кîndȣ гȣmi s'а ȣскатȣ, еатъ къ s'а фъкȣтȣ о вȣтелкъ saȣ васȣ de гȣmi каре înконцioаръ forma de лemнȣ шi de каре е лesне d'алȣ skoаte.

Dарȣ еатъ ȣнȣ лȣкрȣ кȣрiosȣ! Тоtȣ ачестȣ sȣкȣ saȣ гȣmĭ препаратȣ dȣпе о metodъ партiкȣларъ, deвiне о materie ка чеара, съ moaie în кълdȣръ, съ лiпеште de деџете ка чеара шi вȣкъцiле sале поате съ fie ȣnite în кълdȣръ тоtȣ ка чеара, dарȣ препърîndȣ sȣкȣлȣ întр'ȣнȣ алtȣ felȣ каре este пînъ акȣmȣ ȣнȣ sекретȣ алȣ Indieniлорȣ, atȣnчĭ н'аре нiчĭ ȣна de ачесте defекте, нȣ съ moaie în кълdȣръ, нȣ se лiпеште de деџете ш. ч. л.

Лȣкрȣрiле фъкȣте de гȣmieлаstikȣ sîntȣ foарте simцitoаре ла џерȣ, съ întъреskȣ мȣлtȣ шi съ stрiкȣ atȣnчĭ лesне. Dарȣ кълdȣра чеа maĭ mаре а soареlȣĭ, нȣ stрiкъ nimiкȣ лȣкрȣрiле фъкȣте de гȣmieлаstikȣ.

În Aeter, Каȣтчȣкȣ съ desолвъ (топеште) кȣ тоtȣл; ачеастъ препарацiȣне съ нȣmeште Колоdiȣ шi servъ maĭ кȣ seamъ în medicinъ sпре а опрi emoрацiе; къчĭ ȣnгîndȣ кȣ Колоdiȣ ȣнȣ

---

*) НОТЪ. Пentрȣ ачееа каре копрindȣ лimвацiкȣлȣ вotaniкȣ.

Арворȣлȣ de каре еасе гȣmieлаstikȣ este descrisȣ к'о mаре esaktitate de кътре вotanistȣлȣ francезȣ **Bichand** каре зiче къ ачестȣ арворȣ аре fлоаре ȣпisекsȣалъ, monoiче în forme de паnikȣле ȣнеле портîndȣ fлорĭ maskȣле, алтеле портîndȣ fлорĭ femeле; dарȣ нiчĭ ȣнеле нiчĭ алтеле н'аȣ короле шi нȣmaĭ каличiȣрĭ în forma de клопоцеле. În fie-каре fлоаре maskȣле se афлъ 5 stamine лiпiте întр'о formъ de чiлindрȣ шi fiindȣ maĭ miчĭ de кîtȣ калечiȣ dарȣ fлорiле femeле н'аȣ нiчĭ ȣнȣ stiлȣ, ȣнȣ оварiȣ sȣперiорȣ комiкȣ кȣ 3 stirmeate тортiте fie-каре авîndȣ кîте dоȣ каmере saȣ лавърĭ frȣктȣлȣ este о капsȣлъ de 3 каmере лemноасе dintре каре, fie-каре копрinde ȣна saȣ dоȣ seminцe алве шi вȣне de mîнкаре.

локȣ рънitȣ ȣnde se sкȣрџе sînџе шi лъsîndȣ Колодiȣ акоlo кîte-ва minȣte, aceрȣлȣ se евапореазъ шi o stpatъ de гȣmiелаstiкȣ акопере рана шi o stpînџе astȣ-фелȣ къ нȣmai поate sъ se sкȣргъ sînџеле dinтр'însa. Totȣ прin metoda d'a toni Кaȣtчiȣкȣ în etepȣ, indȣstpiea a фъкȣtȣ наintъpi imense în лȣкpapea фелȣpimiлоpȣ de обiекtе (галоші, бȣжiорȣ, чilindpi ш. ч. л.) каpe нȣ s'a пȣtȣtȣ фабpiка алtȣ-фелȣ de кîndȣ npin tonipea a гȣmei mai nainte, în чева. O алtъ пpoпpietate s'a deskoпepitȣ mai пe ȣpmъ în гȣmi adeкъ, апъsîndȣ tape noste доъ бȣкъџi de гȣmi moiate чева în кълдȣръ, ачесте доъ бȣкъџi se лiнеsкȣ întp'atîta ȣna de алtа, în кîtȣ e неste пȣtinџъ d'a ле mai disпаpte. Dapȣ џiindȣ ка ȣн къpticȣ de opъ доъ бȣкъџi de гȣmieластiкȣ în апъ ферbinte, atȣnчi iapȣ съ лiнеsкȣ лесне шi bine.

Toatъ лȣmea шtie къ фpeкîndȣ кȣ гȣmieластiкъ пе o хîptie skpisъ, atȣnчi лiтepiле se steprȣ шi хъptia pedebine албъ ка кîndȣ н'apȣ fi skpisъ. În глȣmъ a обсеpbatȣ чiнe-ва деsȣпъzi: dакъ în анȣлȣ 2800 шi atîta, în ачеа епохъ de гȣmieластiкȣ, кîndȣ шi aȣtopii bopȣ fi de гȣmieластiкȣ, atȣnчi лȣmea o съ aibъ ȣнȣ фолосȣ, къ фpeкîndȣ ȣnii aȣtopi пе къpџiле лоpȣ пpoпpii, o съ факъ невъzȣte ideiле гpeшite кȣ каpe аȣ ȣmплȣtȣ къpџiле шi a stpiкatȣ atîta хîptie.

Мȣziче бizаре.

I.

Мȣнџi каpe факȣ mȣziкъ.

Лȣmea кpede de mȣлте opi ачеа че este imпоsibiлȣ; asta este o гpeшeалъ; dapȣ кîndȣ кpede ачеа че este abia de кpezȣtȣ, este eptatȣ; къчi de mȣлте opi, ачеа че este astъzi некpedibiлȣ, mȣine ва fi o faптъ netъгъдȣitъ. În asemenea казȣ se aфлъ mȣнџii mȣziкалi.

Челȣ d'întîiȣ каpe a боpbitȣ despre ачестȣ fenomenȣ кȣpiosȣ, еpa боiаџiоpȣл џеpmanȣ *Seezen*. Елȣ s'a aфлatȣ пе пенinsȣла *Sinai* ȣnde este ȣнȣ mȣnte нȣmitȣ «*Djebel Nakus* (mȣnteле Клопотȣ) despre каpe se ziче de mai mȣлте секȣле, o tpadiџiȣne попȣлаpe къ în sînȣлȣ ачестȣi mȣnte este înгpопатъ o biserikъ a къpbia кълȣгъpi sîntȣ кemaџi ла слȣжбъ кeapȣ прin mȣnteле însȣшi, каpe skoate sȣnete ка ȣнȣ клопотȣ. Dȣпе боiажоpȣлȣ англеzȣ *Ward*, ȣнȣ asemenea mȣnte каpe skoate sȣnete ка ȣнȣ клопотȣ se aфлъ лîнгъ opaшȣлȣ *Tur* ла џъpmȣpiле mъpei poшie. Seezen a aбȣtȣ кȣpaџiȣ шi s'a sȣitȣ пе ачестȣ mȣnte пе каpe л'а гъsitȣ кoпpinsȣ de sitъ (неаlpъ nisinoasъ) албъ шi fpaџeтъ каpe, ла amîndoъ латȣpiле este акопеpitȣ паpкъ кȣ доъ панглiче de nisinȣ moale. Ачестȣ боiаџiоpȣ a aȣzitȣ, întp'адебъpȣ niшte sȣnete паptiколарe eшindȣ din ачестȣ mȣnte. Ачесте sȣnete, întîia opъ îi s'a пъpȣtȣ ка ȣнȣ sгомотȣ miкȣ saȣ ка ȣнȣ гласȣ sȣбџipe tpemȣpîndȣ каpe, кîndȣ s'a фъкȣtȣ mai tape, кîndȣ mai слабе, кîndȣ аȣ înчetatȣ кȣ totȣлȣ шi кîndȣ аȣ înчепȣtȣ din нȣоȣ. Dapȣ кîndȣ ачестȣ боiажоpȣ s'a sȣitȣ пе bîna de nisinȣ каpe se aфлъ пе mȣnte, atȣnчi îi s'a пъpȣtȣ къ паpкъ ачесте sȣnete ease de sȣб пiчioapeле sале. Dapȣ mipapea лȣi чеа mape еpa, кîndȣ s'a ȣpкатȣ пе bîpfȣлȣ mȣnteлȣi шi a miшкатȣ nisinȣлȣ кȣ mîiнеле шi пiчioрȣ. Atȣnчi a înчепȣtȣ съ aȣzъ ȣнȣ sгомотȣ aшa de tape шi de infepnaлȣ, în кîtȣ îi s'a пъpȣtȣ къ паpкъ пъmîntȣлȣ tpemȣpъ sȣб dînsȣлȣ; боiажоpȣлȣ a pъmasȣ паpкъ stȣnitȣ de sȣpпpize шi mipape.

Dȣпе ачестȣ боiажоpȣ, еapȣ a bizitatȣ ачестȣ mȣnte, англеzȣлȣ *Gay* de ла Oxford. Dînsȣлȣ deskpie ачестȣ fenomenȣ întокmai ка боiажоpȣлȣ *Seezen*, însъ ziче къ гласȣлȣ tpemȣpîndȣ каpe a aȣzitȣ ла înчепȣtȣ, seamъnъ кȣ sȣnetȣлȣ ȣнȣi клопотȣ.

Алȣ tpeiлеа боiажоpȣ каpe a bizitatȣ ачестȣ mȣnte, este локotenentȣлȣ англеzȣ *Welsted*. Dînsȣлȣ ziче къ mȣnteле sȣnъtopȣ ape o înълџime ка de 400 пiчioape шi къ este în кomȣnikaџiȣne кȣ mаlȣлȣ mъpei (каpe se aфлъ ла o depъptape

de 3 ½ mіле англезе) прinтр'ȣнȣ шірȣ de moвіле de nisinȣ. Лȣї і s'a пърȣtȣ, гласȣлȣ nisiнȣлȣї сȣнъtорȣ întoкmaї ка гласȣлȣ ȣнеї арпе нȣmite Арпа лȣї Aeolus каре кîntъ din sine noaptea; пе ȣрmъ кîndȣ s'a întърitȣ, aчeste сȣnete ії s'aȣ пърȣtȣ ка ȣрлеtȣлȣ ȣнȣї tȣnetȣ de depарte, каре face къ паркъ totȣ mȣnteлe tремȣръ. Stînка (пеatра) пе каре aчestȣ воiажорȣ a шеzȣtȣ ка съ аȣzъ aчeastъ mȣzікъ bizаръ, a tремȣratȣ ші къmiлеле пе каре *воiажорії* s'a ȣitȣ пе mȣnte, aȣ fostȣ прinse d'o mаре spaїmъ în кîtȣ aȣ врȣtȣ съ fȣгъ.

În zілеле noastре англезȣлȣ Ward a bizitatȣ din нȣoȣ aчestȣ mȣnte кȣriosȣ. Дȣпе dînсȣлȣ, *дрȣmȣлȣ* каре дȣче ла aчestȣ mȣnte, tрече peste o віпъ de nisinȣ каре съ sȣe înчetȣ de ла mаре ші ȣmблъ пе ȣнȣ feлȣ de пеatръ пороасъ плinъ кȣ аерȣ, în каре вîntȣлȣ ші апа aȣ ші съпatȣ niште вързї adînчї. Ȣна dintр'aчeste вързї каре авеа o лъцime ка ла 15 metре, a mерсȣ пînъ ла вîрfȣлȣ mȣnteлȣї ші авеа o повîрпре de ȣнȣ ȣнгiȣ de 40 пînъ ла 45 граде ші ера ла amîndoъ лаtȣріле паркъ înкisȣ кȣ zidȣрї natȣрале compȣse de Sirъ. Ла înчепȣtȣ, totȣ ера лiniштitȣ; пе ȣрmъ a înчепȣtȣ съ se аȣzъ ȣнȣ гласȣ sȣбціре паркъ de mȣzікъ каре, кîndȣ se întърі, кîndȣ съ slъбі ші seamъnъ mȣлtȣ кȣ сȣнetȣлȣ ȣнеї flaȣte. Даръ îndatъ, сȣнетеле s'aȣ fъкȣtȣ atîtȣ de tаре ші de sromotoase în кîtȣ semъна сȣнетелорȣ ȣнеї орге ші totȣ mȣnteлe паркъ a înчепȣtȣ съ tремȣре. Даръ a observatȣ къ totȣ-d'aȣna eшіреа сȣнетелорȣ ера asosite кȣ o miшкаре a nisinȣлȣї de mȣnte. De кîte орї воiажорȣлȣ fъчеа ȣнȣ пасȣ nainte, ші nisinȣлȣ ȣmблîndȣ съ se пȣie ла локȣ a împлiнi гроапа причinȣitъ дȣпе пасȣлȣ воiажорȣлȣї, кȣ atîtea орї a eшitȣ сȣнете ші гласе mȣzікале din mȣnte, кînd паркъ апа eшind dintр'ȣн izвор. Кȣ кîtȣ кътъцimea nisinȣлȣї пȣсȣ în miшкаре ера maї mаре, кȣ atîtȣ ші сȣнетеле ера maї tаре, maї плiне ші maї melodioase.

Ȣнȣ алtȣ asemenea mȣnte mȣzікалȣ, deskріе воiажорȣлȣ англезȣ *Алекsandрȣ Burnes* каре 'лȣ a bizitatȣ în anȣлȣ 1837. Aчestȣ mȣnte se aflъ ла o deпъртаре de 40 miле англезе de орашȣлȣ Kobul în Персiea ші se нȣmeште *Reg-Ravan* (mȣnteлe miшкъторȣ). Aчestȣ mȣnte аре o înълцime de 400 пічioаре, o повîрпіре de 40 граде ші o sіpatъ de nisinȣ албȣ, пе кîndȣ mȣнціі вечiнаці sînтȣ fъкȣці de granitȣ. Aічї iаръ s'a observatȣ къ, кîndȣ ȣнȣ оареші-каре нȣмъръ de oameni s'алȣнекъ în жосȣ пеstе aчestȣ nisinȣ, atȣнчї s'аȣde ȣнȣ сȣнetȣ sȣрдȣ ка de ла o tobъ; aчeastъ observaціȣне s'a fъкȣtȣ deжа în seкоlȣлȣ алȣ 15-леа.

Doї anї 'naintea observaціȣнеї a D-лȣї *Burnes*, ȣнȣ алtȣ воiажорȣ анȣme *Charles Darvin* a fъкȣtȣ esperiinце аналоаце în валеа de ла Xiлi лîнгъ Copiapo. „Кîndȣ ерamȣ în aчestȣ орашȣ, zіче aчestȣ воiажорȣ, аȣzeamȣ de mal mȣлці локȣitорї d'акоlo къ în вечinъtatea se aflъ ȣнȣ mȣnte нȣmitȣ *El Bramador* (ȣрлъторȣлȣ). Atȣнчї нȣ преа amȣ бъгatȣ de soamъ ла aчeastъ параціȣне, însъ аȣdeam къ aчestȣ mȣnte este акоперitȣ кȣ nisinȣ ші къ aчestȣ sromotȣ se аȣde нȣmaї кîndȣ se sȣe oamenї пе dînsȣ; ва съ zікъ, niште împреціȣрърї каре se aflъ ші ла чеї sȣсȣ нȣmiці mȣнці сȣнъtорї. Даръ amȣ ші observatȣ ла църтȣріле Бразiлiеї къ кîndȣ калȣлȣ meȣ ȣмбла пе nisinȣлȣ грosȣ d'aкоlo, amȣ аȣzitȣ ȣнȣ сȣнetȣ партiкȣларȣ, de ші нȣ преа tаре.“

Ȣнȣ алtȣ воiаціорȣ анȣme D. *Carl Meyer* помепеште d'ȣнȣ fenomenȣ аналогȣ каре л'a observatȣ ла Калiфорniа, adікъ къ кîndȣ nisinȣлȣ каde жосȣ прin ȣмбларea oamenілорȣ saȣ a animaлелорȣ, atȣнчї se аȣde ȣнȣ sromotȣ tаре ка d'ȣнȣ клопotȣ mаре.

Deȣнъzi s'a гъsitȣ ȣнȣ алȣ чinчелеа локȣ сȣнъторȣ пе insȣлa mікъ Eigg съ se afle пе църтȣріле апȣsane але Skoціеї. Aчeastъ insȣлъ este fъкȣtъ iаръ de пiatръ de nisinȣ (sige) албȣ ші sȣбціре ка fъina албъ. Ла fie-каре пасȣ че amȣ fъкȣtȣ пе aчestȣ nisinȣ, zіче цеологȣлȣ *Hugh Miller*, amȣ аȣzitȣ ȣнȣ mаре sromotȣ. Amȣ fost кȣ maї mȣлці amічї; fie-каре din noї a skos ȣн сȣнetȣ партiкȣларȣ, дȣпе іȣцеала ші гресtatea пасȣлȣї сȣȣ, прin ȣрmаре noї toці împреȣнъ прin ȣмблеtȣлȣ nostрȣ, amȣ skosȣ ȣнȣ копчертȣ арmoniosȣ foarte кȣriosȣ. Neînчetatȣ aȣ eшitȣ din nisinȣ ȣнȣ sromotȣ репetîndȣ „Vu, Vu.“

Eatъ o mȣzікъ каре o face Natȣра fъръ mînъ de omȣ; o mȣzікъ fъръ instрȣmente, fъръ вȣрtoшї, fъръ аȣditорiȣ ші лȣкрȣ челȣ maї бȣн, fъръ antреȣ.

Tipъritȣ în Tipografia Колеціȣлȣї Sf. Saba.